for alle de store Samfundsforhold. Men ligesom det hele, naar man tog Æslet ud og satte foran Vognene, vilde gaa uhyre langsomt og tilsidst helt i Staa, saadan vilde det ogsaa gaa, naar man tog Kvinden bort fra sin Gerning i Hjemmet og satte hende ud i det offentlige Liv, som hun ikke var anlagt for saadan som Manden. »Det var jo rart«, svares der, »saa Manden skal have en *umiddelbar* Indflydelse paa, hvordan vore Love bliver til, og hvordan det gaar i det hele og store; men Kvinden skal kun have Indflydelse *paa anden Haand*, det nedbryder hendes Ansvarsfølelse og hindrer hendes Udvikling og Udfoldelsen af hendes Ævner.« Nej, det gør ikke, paastaar jeg; hendes Gerning er for det første ikke andenhaands, men netop den første Haands; det er jo den som *Mads Hansen* saa skønt har lagt hende paa Sinde og Ansvar i Versene: »Du skal opfostre Drenge med Scener i Arm o. s. v.«

Det kan derfor ikke hjælpe at raabe: »Plads for Kvinderne i det offentlige Liv! dér sidder de Mænd og laver den ene unaturlige Lov efter den anden, den Lov og den Lov vilde ikke være kommen ud, hvis Kvinder havde haft Indflydelse derpaa.« Hvem er vel Skyld i, at Mændene er, som de er, andre end Kvinderne, hvem Opdragelsen er betroet; de kan ikke sige sig fri for Ansvaret for, hvad der sker i det offentlige Liv mere end Mændene. Bliver Kvinderne først ret skikkede til deres *egentlige* Gerning og faar Hjemmene gjort til, hvad *de* bør være, saa skal det nok kendes i det offentlige Liv og det langt mere, end om de fik Valgret og kom med i hele den politiske Kamp paa første Haand.

Nu er der ganske vist Undtagelser fra dette, som jeg kalder den almindelige og naturlige Tilbøjelighed hos Kvinden, den at virke i Stilhed i Hjemmet, og disse Undtagelser skal selvfølgelig ogsaa have Plads til at udfolde sig. Lige saa lidt, som nogen tænker paa at hindre Mænd i at være Kokke, Skrædere, Sygeplejere, Børnelærere og øve andre Sysler, som ligger nærmest for Kvinden, saa lidt bør de Kvinder, som føler sig kaldede til at være Haandværkere, Sagførere, ja Politimestre o. desl. hindres deri, men have den samme uhindrede Adgang og Understøttelse fra Statens Side som Mændene til at uddanne sig til saadanne Hverv saa vel som til at udøve dem. Ja, selv om en Valgkreds vilde sende en Kvinde i Rigsdagen, finder jeg, det burde tilstedes. Og kunde man paa samme Maade give de Kvinder, som ønskede det, Adgang til at stemme ved Rigsdagsvalgene, uden at der blev lagt et Tryk paa de mange, som aldrig vilde føle sig oplagte til at have med de Ting at gøre, saa var Sagen i sin Orden. Men dette Tryk vilde de ikke kunne fries fra, de vilde blive pressede ind i det politiske Liv med al dets Uro og uhyggelige Kævl; og lider Mændene nu derunder, saa vilde Kvinderne i endnu langt højere Grad komme til at lide derunder, ja derved blive i høj Grad fortrædigede i deres egentlige Gerning. Dette beder jeg vel overvejet, at man ikke alt for rask af en falsk Ridderlighedsfølelse gaar hen og presser Kvinden ind paa en Bane, som vil blive skæbnesvanger for hendes hele Udvikling og nuværende store Indflydelse paa Menneskelivets Gang i stort og i smaat.

Svar til Hr. V. Bennike.

Naar Hr Valdemar Bennike i ovenstaaende Artikel fremhæver, at det er paa Tide, at Kvindens politiske Valgret drøftes hele Landet over, saa er vi ham meget taknemlige herfor. Hvis Sagen ikke skal komme alt for uforberedt frem, maa der ikke ties længere. Kvinderne har faaet Øjet op for, at det er ogsaa en Menneskeret at være Borger med Valgret og Valgbarhed, og forlanger denne Pligt og dette Ansvar som on Sag, der vil bringe Samfundet Lykke.

At Stemmeretten ikke ubetinget er en Herlighed, derom kan vi let blive enige med V. B., men hvad er en ubetinget Herlighed i Verden, hvori der skal lægges et alvorligt Arbejde ind? Dog derfor kan vi ikke tro, at Husmænd og Arbejdere helst vil være fri for denne Rettighed, selv om vi vil indrømme, at den ofte kan blive til stor Sorg for den Mand, der trykket af økonomiske Forhold kommer til at stemme mod sin Overbevisning.

Den Ømhed, der vil skaane Kvinderne for Ubehageligheden og Byrden, der følger med Valgretten, betakker vi os for; den er lige saa utidig som den Følelse hos Forældre, der vil holde deres Børn i Umyndighed, efter at de er fuldvoxne, af Frygt for, at den offentlige Vind skal blæse paa dem.

Lige saa lidt kan vi af Hensyn til vore Digteres Sange, som gør Kvinden til Blomst og Manden til Fugl, sætte os selv paa Stilk og nikke sødt vort Ja til den skønne Fugl, der ene har Ret til at svinge sig ind i Aandens Verden. Den Teori har længe nok lammet vore Kræfter og skabt den kunstige Kvindelighed, *der ikke har noget som helst med sand Menneskelighed at gøre*, Meget ofte er det nemlig i Livet og i Virkeligheden, at Kvinder sidder inde med store aandelige Evner og klar Forstand; skønt jeg naturligvis vil indrømme, at hendes indelukkede Liv, hendes stedmoderlige Undervisning og indskrænkede Opdragelse gør hende det vanskeligt at